

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 243/2021
21.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић Дичић, председника већа, Биљане Синановић, Дубравке Дамјановић, Драгомира Милојевића и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету малолетног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца малолетног АА, адвоката Срђана Ђурђевића, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Зрењанину Км 26/20 од 17.12.2020. године и Квм 6/21 од 21.01.2021. године, у седници већа одржаној дана 21.10.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца малолетног АА, адвоката Срђана Ђурђевића, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Вишег суда у Зрењанину Км 26/20 од 17.12.2020. године и Квм 6/21 од 21.01.2021. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Вишег суда у Зрењанину Км 26/20 од 17.12.2020. године, адвокату Срђану Ђурђевићу, на име награде за одбрану малолетног АА, досуђен је износ од 79.250,00 динара, који се из буџетских средстава суда има исплатити у року од 60 дана од дана правноснажности решења под претњом принудног извршења, на означени број текућег рачуна.

Решењем Вишег суда у Зрењанину Квм 6/21 од 21.01.2021. године одбијена је као неоснована жалба браниоца малолетног АА, изјављена против првостепеног решења.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац малолетног АА, адвокат Срђан Ђурђевић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 261. став 1. и 2. тачка 7) ЗКП и члана 4. став 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијана решења тако што ће малолетном АА досудити и износ од 8.250,00 динара на име састава трошковника, износ од 16.500,00 динара на име трошкова за састав жалбе на првостепено решење и износ од 33.000,00 динара на име састава захтева за заштиту законитости.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца малолетног АА, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним решењима против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца малолетног АА, је основан.

Из списка предмета произилази да, првостепеним решењем Вишег суда у Зрењанину Км 26/20 од 17.12.2020. године, малолетном нису признати трошкови на име састава поднеска од 15.12.2020. године, којим је његов бранилац, специфицирао и тражио накнаду трошкова поступка, при чему је у образложењу решења наведено да ти трошкови нису настали у сврху одбране малолетног, већ у корист браниоца. Наведени став, заузео је и другостепени суд у свом решењу Квм 6/21 од 21.01.2021. године.

Међутим, по налажењу Врховног касационог суда основано бранилац малолетног у поднетом захтеву указује да је доношењем побијаних правноснажних решења учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 1. и став 2. тачка 7) ЗКП и одредбе Тарифног броја 4. став 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Решењем Вишег суда у Зрењанину Км 26/20 од 05.06.2020. године, које је потврђено решењем Апелационог суда у Новом Саду Кжм1 118/20 од 21.10.2020. године, према малолетном АА изречена је васпитна мера појачан надзор од стране органа старатељства која мера може да траје најмање шест месеци, а највише две године, с тим што ће суд накнадно одлучити о њеном престанку и одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава.

Чланом 49. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица, прописано је да малолетник мора имати браниоца приликом првог саслушања, као и током читавог поступка, а ставом 2. истог члана прописано је да, ако сам малолетник, његов законски заступник или сродник не узму браниоца, њега ће по службеној дужности поставити судија за малолетнике.

Одредбом члана 79. став 1. истог Закона, прописано је, између осталог, да суд може малолетника обавезати на плаћање трошкова кривичног поступка само ако је малолетнику изрекао казну. Ако је према малолетнику изречена васпитна мера или је поступак обустављен, трошкови поступка падају на терет буџетских средстава.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је одредбом става 2. тачка 7) истог члана, између осталог, прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Тарифним бројем 4. Адвокатске тарифе у ставу 1. је прописано и таксативно означено за састављање којих поднесака адвокату припада награда из Тарифног броја 1, док је ставом 2. истог Тарифног броја прописано да адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1. за састављање свих осталих поднесака у кривичном поступку.

Имајући у виду напред наведено, те цитиране одредбе ЗКП, Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица и Адвокатске тарифе, Врховни касациони суд налази да је побијаним правноснажним решењима на штету малолетног учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП. Ово са разлога јер малолетни АА, супротно закључцима датим у образложењима побијаних решења, има право на накнаду трошкова кривичног поступка које је имао на име заступања од стране стручног лица - адвоката и то конкретно право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова кривичног поступка, а који трошкови, с обзиром на то да је правноснажном одлуком суда према малолетном изречена васпитна мера појачан надзор од стране органа старатељства, треба да падну на терет буџетских средстава, а не да исте сноси сам малолетни.

По налажењу Врховног касационог суда, награда подразумева новчану накнаду која припада одређеном лицу за његов рад, у конкретном случају адвокату за обављене процесне радње у поступку, а наведени захтев за накнаду трошкова кривичног поступка спада у остале поднеске у кривичном поступку и представља поднесак у ширем смислу, обзиром да је сачињен ради остваривања права и интереса окривљеног у поступку пошто суд по службеној дужности не покреће поступак за досуду и исплату трошкова, већ то иницира управо окривљени, конкретно малолетни преко браниоца таквим захтевом, тако да малолетни сходно Тарифном броју 4. став 2. Адвокатске тарифе, има право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова кривичног поступка.

Како је, дакле, побијаним правноснажним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца малолетног АА, то је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо побијана правноснажна решења Вишег суда у Зрењанину Км 26/20 од 17.12.2020. године и Квм 6/21 од 21.01.2021. године и списе предмета вратио првостепеном суду на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди, при чему ће суд у поновном поступку отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне и аргументоване разлоге.

Записничар - саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.

Председник већа - судија
Радмила Драгичевић Дичић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић